

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

TSJC.- 0000210/2019
ORIGEN: 1000336/2017 - 00
NIG: 5300542120150005892

PARTS:

Apel·lant : Srs. **FGZG i AZG**

Procurador : Sra. **CSM**

Advocat : Sra. **ADM**

Apel·lat : Sr. **JCM**

Procurador : Sra. **CFL**

Advocat : Sra. **SGT**

AUTE 061-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. **ALBERT ANDRÉS PEREIRA**

Magistrats: Sr. **VINCENT ANIÈRE**

Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Andorra la Vella, el 23 de juny del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. CARLES CRUZ MORATONES**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- En data 25.02.19 el Batlle va dictar aute amb la següent decisió :
“que dóna lloc a l'incident d'execució formulat per la representació processal del senyor JCM, i decideix que els demandats incidentals senyors FGZG I AZG hauran de satisfer la part restant de la llegítima del senyor JCM , és a dir **103.795,2 € més interessos meritats d'ençà el 11.06.2014, en efectiu**”

Segon.- Contra l'esmentada resolució la representació processals dels Srs. FGZG i AZG va interposar recurs d'apel·lació.

En data 26.6.19 la representació processal dels Srs. FGZG I AZG va presentar el seu escrit de conclusions, i en virtut dels arguments que s'hi exposen, demana la revocació de la resolució d'instància i que es facin els següents pronunciaments :

“I.- declarant que els meus poderdants donaran degut compliment a la sentència dictada per la Sala Civil d'aquest M.I. Tribunal el dia 30 de gener de 2014, mitjançant la transmissió a favor del Sr. JCM dels béns immobles següents :

- a) Totes les finques situades a la província de Soria, Espanya, identificades i valorades al certificat emès per la Junta de Castilla, al mes de novembre de 2003. Quin valor es fixà pel perit designat a la causa tramitada per davant d'aquesta Hble. Batllia en l'import de 67.795,20€.*
- b) Les places d'aparcament núm. 43 i 44 i, dels trasters núm. 43 i 44, situats al Complex Residencial CR, radicat a Encamp, valorades per A en l'import de 36.000,-€.*
- c) La percepció del xec bancari núm. 1122557 2, emès per l'entitat X S.A., per import de 12.208,93€, que ja ha estat lliurat a la contrapart.*

II.- declarant que és improcedent imposar als meus representats el pagament dels interessos produïts a comptar del dia 11 de juny de 2014, atès que no existeix cap voluntat obstruccionista al compliment de la sentència i que no se'ls pot considerar responsables de la demora injustificada de més de quatre anys en

la resolució de l'incident (3 anys per a l'obertura del procediment incidental i, 15 mesos per a dictar Aute després d'haver presentat les parts els seus escrits de conclusions)."

Tercer.- En data 3.9.19, la representació processal del Sr. JCM aporta el seu escrit de contesta a les conclusions, i demana la desestimació del recurs i la imposició de la totalitat de les costes causades en aquesta instància, inclosos els honoraris d'advocat i de procuradora.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- En el present incident d'execució cal decidir diferents aspectes sobre la forma de pagament de la legítima establerta en favor del Sr. JCM, a càrrec dels hereus Srs. FGZG i AZG.

Els fets més notoris que cal destacar són els següents:

- 1) En data 11.6.14 es dicta Providència d'execució per import de la legítima de 92.974,64€, més interessos legals des del 19.8.03 fins al 11.6.14 per import de 20.453,27€, més honoraris d'advocat 2.023,07€ més honoraris de procurador 463,00€ més taxes judicials 90,15€. Total 116.004,13€ més interessos legals fins la total liquidació. (foli 450)
- 2) En 14.7.14, la part executada fa oferiment de pagament en béns (de l'herència i altres propis) en els següents termes: El lliurament de totes les finques situades a la província de Soria (Espanya) identificades i valorades pel Certificat de la Junta de Castilla al novembre de 2003 (tres mesos després de la defunció de la causant) i per un valor taxat en 67.795,20€; lliurament de dues places d'aparcament i dos trasters situats a Encamp amb un valor taxat per A en el dia 20.11.13 per import de 36.000€; i el restants 12.208,93€ mitjançant un xec bancari que ingressa a l'INAF a disposició de la part contrària.(foli 451)

- 3) En 1.9.14, el Sr. JCM respon al trasllat per al·legacions manifestant la seva oposició per tres motius: a) que ja ha començat a pagar en diners la legítima el deutor i ara ell opta perquè tota la resta de la llegítima se li segueixi pagant en efectiu i no en béns; b) que no pot l'hereu deutor oferir en pagament en béns que no són de l'herència i c) que quan es lliuren béns en pagament han de ser valorats en el moment del pagament i no en el moment de la defunció del causant.(foli 477)
- 4) En 3.10.14 els hereus responen que no te raó el legitimari i que “no hi ha més béns immobles a l'herència que les finques situades a la província de Soria. (foli 480)
- 5) Vista la inactivitat de la Batllia, el legitimari denuncia el retard en prendre decisions executives contra el patrimoni dels hereus i executats. (foli 489)
- 6) 28.9.16 torna a insistir el legitimari davant la Batllia atesa la inamobilitat de la situació. (491)
- 7) En data 25.7.17 es procedeix a l'obertura d'un incident d'execució
- 8) En data 13.11.17 es presenta escrit de conclusions dels hereus i ells manifesten que les places d'aparcament i els trasters oferts són propis i els ofereixen com a “dació en pagament”.
- 9) En data 25.2.19 es dicta l'Aute que posa fi a l'incident en els termes que hem transcrit a dalt.

SEGON.- A la vista del que hem indicat hem de resoldre tres qüestions: la primera la de si els hereus estan obligats a pagar la resta de la llegítima en diners; la segona, si el valor dels béns a lliurar ha de tenir el valor en el moment del pagament o en el moment de la defunció del causant i la tercera, si es pot completar el pagament dels béns de l'herència amb la dació en pagament (enlloc de diners) de béns propis dels hereus i el legitimari ho ha d'acceptar.

TERCER.- Començant per la primera, hem de dir que pel fet de que hagi completat el deutor el pagament en béns de la llegítima en diners per cobrir la resta dels interessos que estaven pendents fins arribar al total de la providència d'execució de 116.004,13€, significa que ja ha optat pel pagament en diners i entra en joc el dret reconegut per l'article 362.2 del Codi de Successions de Catalunya (aplicable per raons de temporalitat per la data de la mort de la causant) no es acceptable. No és que hagi optat per pagar tota la llegítima en diners sinó que per completar el total a executar segons la providència d'execució d'11.6.14 que inclou interessos, costes i taxes, ha lliurat un xec bancari a disposició de l'altra part que ja el va cobrar. D'interpretar-se així, ja la doctrina més autoritzada des de BORRELL I SOLER, quedaria desvirtuada la facultat d'opció conferit des de 1585 a l'hereu perquè l'obligaria des d'un primer moment a escollir la finca que destina al pagament de la llegítima. És clar doncs que la voluntat dels hereus era pagar amb les finques de l'herència i no pagar-la en diners.

La segona qüestió que ve a continuació és la de resoldre si no existeixen més béns de l'herència que cobreixin l'import de la llegítima, si poden els hereus pagar en espècie, és a dir, en béns propis en forma de dació en pagament (com ja reconeixen en les seves conclusions) i el legitimari està obligat a acceptar-los. La resposta la dona l'article 362.1 del CS quan parla exclusivament de béns de l'herència o en diners. Com és conegut per altres decisions de la Sala (TSJC112/17 i les que en ella es citen), els Tribunals no podem imposar al creditor l'obligació d'acceptar la dació en pagament si no ha estat pactada abans per les parts o acceptada posteriorment pel creditor).

En conseqüència, atès que no ha estat discutit per les parts que no hi ha altres béns de l'herència que les finques a Sòria, la resta de la llegítima els hereus l'han de pagar en diners en el valor ja proposat de 36.000€ doncs la valoració de A és ja propera a l'14.7.14 que era el moment del pagament. Aquesta suma haurà de meritjar també els interessos legals des de la indicada data fins al total pagament de la dita suma.

Finalment la tercera qüestió ve centrada de si és acceptable que les finques de Sòria siguin valorades per una taxació feta a l'any 2003. La resposta ha de ser negativa perquè l'article 364 del CS ja disposava que els béns de l'herència que hagin de servir de pagament seran valorats en el moment d'aquest. Per tant, si bé en el moment de la computació legitimària s'estima el valor dels béns en el moment de l'obertura de la successió (mort del causant), en el moment del pagament per l'hereu amb béns hereditaris, el legislador del CS ha optat per la solució, ja vigent des de la Constitució de 1585, de que la valoració sigui actualitzada per evitar que l'hereu podria aprofitar la desigualtat de l'opció de triar els béns, en perjudici del legitimari. Això porta com a conseqüència que la valoració de les finques de Sòria haurà de ser actualitzada a la data d' 14.7.14 que era el moment triat pels hereus per fer el pagament.

QUART.- En conclusió a tot el que hem dit, s'estima parcialment l'oposició a la providència d'execució d'11.6.14 i es disposa que els hereus puguin pagar la llegítima en part amb els únics béns de l'herència, i la resta en diners:

- 1) Que les finques situades a Sòria (Espanya) ofertes en pagament de la llegítima siguin actualitzades en la seva valoració a la data de 14.7.14;
- 2) Que l'oferiment de finques pròpies per part dels hereus sigui substituïda per la suma en diners de 36.000€, més els interessos legals a partir del 12.6.14 fins la data del pagament;
- 3) Es tindrà en compte en el recompte final, el pagament ja efectuat de 12.208,93€

CINQUÈ.- L'èxit parcial del recurs s'ha de traduir, en matèria de costes processals, en la no imposició de les costes d'aquesta alçada (arg. Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

ESTIMAR PARCIALMENT el recurs interposat per la representació processal dels Srs. FGZG i AZG contra l'Aute del Batlle de data 25 de febrer de 2019 que revoquem i en el seu lloc disposem:

Estimar parcialment l'oposició a la providència d'execució d'11.6.14 i es disposa que els hereus puguin pagar la llegítima en part amb els únics béns de l'herència, i la resta en diners, amb les següents precisions :

- 1) Que les finques situades a Sòria (Espanya) ofertes en pagament de la llegítima siguin actualitzades en la seva valoració a la data de 14.7.14;
- 2) Que l'oferiment de finques pròpies per part dels hereus sigui substituïda per la suma en diners de 36.000€, més els interessos legals a partir del 12.6.14 fins la data del pagament;
- 3) Es tindrà en compte en el recompte final, el pagament ja efectuat de 12.208,93€

No fem pronunciament sobre costes d'aquesta alçada.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-